

'Suriye'nin kuzeyinde iktidar Kürtler'e geçiyor'

PKK'nın Suriye'deki kolu olarak tanınan PYD'nin eş başkanı Salih Müslim BBC Türkçe'ye özel açıklamalarında ülkedeki Kürtlerin son dönemde attığı adımlarla ilgili önemli mesajlar verdi. İTÜ mezunu bir kimya mühendisi olduğunu da açıklayan Müslim, "Benim Türkçem o yüzden İstanbul Türkçesidir Urfa Türkçesi değildir" diye konuştu.

Mahmut Hamsici
BBC Türkçe

Suriye'nin başkenti Şam'da 18 Temmuz'da düzenlenen, Savunma Bakanı Davud Raciha, yardımcısı Asif Şevket, Kriz Masası Başkanı General Hasan Türkmani ve Ulusal Güvenlik Konseyi Başkanı Hişam Bahtiyar'ın ölümüyle sonuçlanan saldırının ardından Suriye krizinde yeni bir sürece girildi.

Saldırlardan sonra gerçekleşen en önemli gelişmeye ülkenin kuzeyindeki Kürt güçlerinin, Kürt nüfusun yoğun olduğu yerlerdeki kentlerin kontrolünü ele geçirip kendi yönetimlerini kurmaya başlaması oldu.

PKK çizgisindeki Demokratik Birlik Partisi'nin (PYD) de içinde olduğu Halk Meclisi ile çeşitli Kürt örgütlerinden oluşan Kürt Ulusal Konseyi, Mesud Barzani'nin ev sahipliğiyle 9-10 Temmuz tarihlerinde Erbil'de yapılan görüşmelerin ardından güçlerini ortaklaştırma kararı almıştı.

Bu kararın ardından yeni bir politik süreç hazırlığı içine giren Kürtler, bombalı saldırıda dengelerin sarsılmasının ardından kendi öz yönetimlerini kurmaya başladı. Süreçteki en önemli aktör, PKK çizgisinde olmasıyla tanınan PYD (Demokratik Birlik Partisi) oldu.

Bugüne kadar hem Esad yönetimine hem de silahlı muhalefete mesafesini koruyan PYD bu hamlesiyle süreç içinde bölgede önemli bir politik aktör haline geldi.

Ulusal çapta Esad yönetimi ile Özgür Suriye Ordusu gibi silahlı muhaliflerin çatışmalarının belirleyici olduğu süreçte bundan sonra Kürt hareketi de çok önemli bir aktör olacağı benziyor.

Kürt bölgelerinde yaşananlarla ilgili bölgeden birbiriyle çelişen haberlerin geldiği bir dönemde PYD Eş Başkanı Salih Müslim BBC Türkçe'ye konuştu.

Suriye'de rejime yönelik bombalı saldırının ardından en önemli politik gelişme Kürt bölgelerinin yönetimlerinin teker teker Kürt Ulusal Konseyi ve PYD'nin (Demokratik Birlik Partisi) kontrolüne geçmesi oldu. Suriyeli Kürtler ve özel olarak PYD bu adımla neyi hedefliyor?

Bizim Kürt toplumu olarak durumu bir okumamız vardı. Bu yüzden daha baştan beri tedbirlerimizi aldık. Halkımızı örgütledik, yerli komiteler oluşturduk. Bu da daha önceki çabamızın bir devamıydı. Bu süreçleri karşılamak içindi. Örgütlü halk, örgütlü insanlar hangi durumlarla karşılaşsın daha etkili olabilir. Çatışmalar yayılıyor, bütün Suriye'ye yayılıyor, neredeyse Kürt bölgelerine de ulaştı, çatışmalar kapıya dayandı. Bu çatışmaların bizim bölgelere sızramaması için bu yerel komiteler devreye girdi. Halk kalktı, oradaki rejimin kurum ve kuruluşlarını dışarıya çıkardı. 'Biz kendi kendimizi yönetebiliriz, o güçteyiz' diyerek dışarıya çıkardı.

Yeni yönetimlerin Suriye devlet güçlerinin elinden alınması hamlesi, asıl olarak, 'devlet güçleriyle Özgür Suriye Ordusu arasındaki çatışmalar Kürt bölgelerine yayılmasın ve Kürt halkı zarar görmesin' diye mi gerçekleştirildi?

Bu bir önlemdir. Bu Afrin'le başladı, Kobani'ye yayıldı. Oradaki halk rejimin kurum ve kuruluşlarına el koydu, güvenlik güçlerini dışarıya çıkarttı ve kendi kendini yönetiyor. Aynı durum sonra Derik'te de çıktı. Şimdi halk artık bütün kurum ve kuruluşlara el koymuş durumda, kendini yönetiyor. Bunun amacı halkı korumaktır.

'Kan dökülmeden boyun eğdiler'

Bölgeden ulaşılan bilgilere göre devlet güçleri, yönetimlerin alınmasına karşı ciddi bir silahlı direnişte bulunmadı. Bu durumu nasıl yorumluyorsunuz?

Bir iki yerde bulundular. Bizim şehitlerimiz de oldu. Biri Kamışlı'da oldu, biri Derik'te oldu, yaralılar var. Öbür taraftan da ölenler var. Çatışmalar böyle küçük çapta oldu. Kobani'de, Afrin'de onlara çıkmaları için 12 saat mühlet verdiler. Onlar da baktı ki bütün halk ayaklanmış.

Yani çok fazla kan dökülmemesinin nedenlerinden biri de doğrudan çatışmaya girmeyip önceden uyarı yapmanız mı oldu?

Evet, 'Kürt bölgelerinden çıkarsanız yoksa tavrımız farklı olur' diye uyardık. Onlar da baştan bizim yürüyüşleri biliyorlar, halkın isteklerinin ne yönde olduğunu görüyorlar. Onun için kan dökülmeden boyun eğdiler. Bu da iyi oldu, kan dökülmedi ki zaten biz de istemiyoruz. Başka şehirlerde de, mesela Kamışlı'da kan dökülmesin diye bekliyoruz. Kanlı saldırıların olmamasını istiyoruz. Ama halk kendi kendini yönetiyor.

'Bölücü politika izlemiyoruz. Bağımsızlık talep etmiyoruz'**Peki çatışmaların bölgeye zarar vermesini engellemek dışında PYD'nin siyasi talebi nedir? Birleşik bir ülke içinde, Suriye'nin kuzeyinde özerk bir yönetim mi hedefliyorsunuz?**

Öncelikle düzeltelim, biz bölgeye Batı Kürdistan diyoruz. Bizim isteklerimiz önceden belliydi. Biz demokratik çerçevede, yani Suriye'nin bütünlüğü içinde, Kürt halkının anayasal olarak tanınması ve oradaki ulusal hakların (okuma, yazma, anadil gibi) verilmesini kapsayacak bir proje üzerinde dört yıldır çalışıyoruz. Buna da demokratik özerklik diyoruz. Bu demokratik özerklik otonomi manasına gelmiyor. Bunun broşürünü dağıttık, herkese verdik. Bu sadece Kürtler için değil eğer onlar isterse diğer bölgeler için de geçerli olabilir tabii.

Esad yönetiminin demokratik özerklik talebine yaklaşımını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Onlar dört senedir 'bu bölücülük anlamına geliyor' diye düşünüyor. Biz öyle düşünmüyoruz tabii. Biz Suriye'nin bütünlüğü içerisinde demokratik haklar çerçevesinde bunu düşünüyoruz. Biz ayrımcı ya da bölücü bir politika izlemiyoruz. Bildiğiniz gibi bizim Arap muhalefetiyle de ilişkilerimiz vardır. PYD olarak Ulusal Koordinasyon Konseyi içindeyiz. Bağımsızlık talebimiz olmadığı gibi federalizm talebimiz de yok. Bu demokratik özerklik, coğrafi anlamda herhangi bir sınır öngörmüyor.

'Özgür Suriye Ordusu'yla aramız iyi'**Özgür Suriye Ordusu'nun Türkiye'den Zaman gazetesine konuşan üst düzey bir yöneticisi, PYD'nin Suriye'nin kuzeyinde bir bağımsız devlet kurmak istediğini belirtti ve PYD'yi kıyasıya eleştirdi. Bu açıklamayı nasıl yorumluyorsunuz?**

Bizim Özgür Suriye Ordusu'yla ilişkilerimiz iyidir. Bu bildiri, Özgür Suriye Ordusu'nu temsil etmiyor. Özgür Suriye Ordusu'nun davranışı böyle değildir. Ben birinci isminden bahsediyorum. Onlardan, 'Kürt halkı da devrimin bir parçasıdır, Kürtler'i tebrik ediyorum' gibi güzel laflar duyduk. Ve bundan da çok mutluyuz.

Yani siz Suriye'deki merkezi rejim kimin elinde olursa olsun asıl olarak demokratik özerklik için mi mücadele edeceksiniz?

Doğrudur. Tabii biz Suriye'de demokratik bir yönetim istiyoruz. Şimdiki yönetim hiçbir zaman demokratik olmadı ve olacağını da sanmıyoruz ama bizim isteklerimizin gerçekleşmesi için Şam'da da demokratik bir hükümetin olması gerekiyor.

Mevcut muhalefetin böylesi bir demokratik rejimi kurabileceğini düşünüyor musunuz?

Muhalefet parça parçadır. Bizim ilişkide bulunduğumuz muhalefet bizim isteklerimizi kabul ediyor ve çok makul görüyor.

Özgür Suriye Ordusu da onların içinde mi peki?

O da onların içindedir. Diğer muhalefet, dışa bağlı güçler kabul etmiyor. Ama demokratik muhalefet, Suriye içindeki muhalefet, hepsini kabul ediyor.

Bildiğimiz kadarıyla siz son süreçte Suriye yönetimi tarafında yer almadınız ama Özgür Suriye Ordusu gibi muhalefet güçleriyle birlikte rejime karşı silahlı mücadeleye de girmediniz. Talepleriniz kabul ediliyorsa neden bu güçlerle birliktelik kurmadınız?

Bu doğru değil. Biz 2003'te kurulduğumuzdan beri parti olarak mücadele içindeyiz. 2004, 2005 ve 2006'da şehitlerimiz oldu. Suriye devrimini ya da Arap baharı ya da halkların baharı diyelim başladığında rejimin hapishanelerinde bizden 1550 kişi vardı. O yüzden onun yanında yer almamız mümkün değildir. Savaşıyoruz da ama biraz kendimizce tabii.

Sizce Kürt bölgelerindeki yönetim değişikliği Türkiye'nin bölgeyle ilişkilerini nasıl etkiler?

İlk önce şunu söyleyeyim, biz halkların kardeşlik bağlarını sağlamlaştırmasını bekliyoruz ve onun için çalışıyoruz. Bizim Türk halkıyla herhangi bir sorunumuz yoktur. Burada aldığımız tedbirler kendi halkımızı korumak içindir, herhangi bir tarafa karşıdır. Ama maalesef Türk yöneticilerde bir Kürt fobisi vardır. Nerede bir Kürt hak elde edince o haksız oluyor. Biz Suriye'nin demokratikleştirilmesini ve bu gerçekleşinceye kadar halkımızı korumaya çalışıyoruz. Bu bizim en doğal hakkımızdır. Bunu kimsenin eleştirmeye hakkı yoktur.

'Bize saldırı gelmedikçe kimseye saldırmayacağız'**Bundan sonraki süreçte de Suriye yönetimine karşı doğrudan silahlı eylemler düzenlemeye devam edecek misiniz? Bize saldırı gelmedikçe kimseye saldırmayacağız.****Irak Kürt Yönetimi'yle ilişkiniz ne düzeyde?**

Onun (Mesud Barzani) davetiyle bölgemizdeki İki meclis oturdu anlaştı. Bu çabayı harcadığı için teşekkür ediyoruz. Ama o hiçbir zaman bizim iç işimize girmedi. Bu anlaşmaya göre bir komite oluşturuyoruz. İlk toplantısını yapacak. Daha sonra alt komiteler de oluşturulacak. Ama bu, Suriye Kürtleri'nin kendilerine öngördükleri çizgidir.

Bu yapı içerisinde birçok örgütün ismi var ama süreçteki en önemli aktör PYD mi?

PYD bir siyasi partidir. Buna PYD değil halk meclisi diyelim, Batı Kürdistan'ın halk meclisi. Bir de Ulusal Kürt Meclisi var. Bu öbür meclisin atında on beş tane parti vardır. Bu tarafta da da sivil kuruluşlar vardır ve PYD vardır. PYD adına yapılan bir şey yoktur iki meclis arasında yapılmıştır.

'PKK ile organik bağımız yok'**Türkiye medyasında PYD için 'PKK'nin Türkiye'deki kolu' tabiri kullanılıyor. Bu tanımları siz de doğru buluyor musunuz?**

Bizce felsefi olarak, ideolojik olarak bir yaklaşım vardır. Bunu biz de zaten açıkça söylüyoruz. Ama herhangi bir organik bağımız hiçbir kimseyle yok. Bir de birçok söylenti var. PKK'liler dışardan geldi deniyor. Tek bir kişi bile dışardan gelmedi. Hepsisi asılsızdır. Bizim kendi gücümüzle, kendi halkımızın gücüyle komiteler işi idare ediyor. Bu zaten son günlerde ilan edildi. Halk Savuna Birlikleri adı altında bazı birlikler oluşturuluyor. Bunların da zaten hepsi gençlerdir. Halkı korumak içindir, kimseye yönelik değildir.

Ne kadar silahlı gücünüz olduğuyla ilgili bilgi verebilir misiniz?

Sayı olarak bilemiyoruz ama bütün Batı Kürdistan'a yayılmış. Halkın büyük bölümü bizimledir, bizi destekliyor.

'Türkler'le beraber bir tarihimiz var'**Son olarak bir ekleme yapmak ister misiniz?**

İlk önce Türk halkına söyleyeyim... Biz hiçbir zaman Türk halkına düşman olmadık, olmayacağız. Beraber bir tarihimiz var. Türk yöneticilerine diyorum ki kendi Kürt fobilerinden kurtulsunlar ki Ortadoğu'ya biraz barış gelsin. Diğer Ortadoğu halklarına da söylüyorum... Biz hiçbir zaman hiçbir halkın karşısına çıkmak istemiyoruz. Hakların kardeşliğini istiyoruz, halkların birliğini istiyoruz. Demokratik olarak birbirlerini tanımlarını istiyoruz.

Siz Suriyeli bir Kürtsünüz. Türkçeniz düzgünlüğü nereden kaynaklanıyor?

Kimya mühendisiyim. İTÜ'den mezun oldum. Benim Türkçem o yüzden İstanbul Türkçesidir Urfa Türkçesi değildir!